

JUSTITSMINISTERIET

Dato:
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Emil Thomas Hilligsøe
Thomsager
Sagsnr.: 2019-0035-0082
Dok.: 1019777

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål U-V
fra Folketingets Retsudvalg den 28. marts 2019

Samrådsspørgsmål U:

”Hvad mener ministeren om Rettighedsalliancens forslag til, hvordan myndighedernes blokering af hjemmesider med ulovligt immaterialretligt indhold kan udmøntes i praksis, jf. REU alm. del – bilag 185.”

Samrådsspørgsmål V:

”Hvilke overvejelser har ministeren i forhold til Vækstteam for kreative erhvervs anbefaling til regeringen om forbedrede muligheder for myndighederne til at blokere hjemmesider med ulovligt immaterialretligt indhold (anbefaling nr. 11), herunder om udmøntning af anbefalingen i praksis, jf. rapporten ”Danmark: Et internationalt førende vækstmiljø for kreative erhverv”, Vækstteam for kreative erhverv, oktober 2018?”

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Mogens Jensen (S).

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Svar:

[Indledning]

1. Jeg vil gerne takke for invitationen til at komme her i dag og drøfte en vigtig problemstilling, der har stor betydning for dansk erhvervsliv.

Ulovligt immaterielt indhold på internettet er et problem for mange danske virksomheder. Det gælder særligt inden for de kreative erhverv. Og det er et problem, som det er svært at finde en hurtig og enkel løsning på, som både er effektiv, og som samtidig tager hensyn til retssikkerheden.

Derfor har jeg også læst forslagene fra Rettighedsalliancen og Vækstteamet for Kreative Erhverv med stor interesse.

[Rettighedsalliancen og Vækstteamets forslag]

2. Både Rettighedsalliancen og Vækstteamet vil gøre det muligt administrativt at blokere en hjemmeside, hvis hjemmesiden indeholder materiale, der krænker privates immaterielle rettigheder.

Det betyder med andre ord, at en administrativ myndighed – som f.eks. IPR-enheden i SØIK – skal have adgang

til at blokere hjemmesider, uden at blokeringen først skal forelægges for en domstol.

[Om Vækstteamets anbefalinger]

3. Regeringen er i gang med at tage stilling til de enkelte anbefalinger fra Vækstteamet. På den baggrund vil regeringen i løbet af 2019 fremlægge en samlet plan.

Jeg kan derfor desværre ikke i dag komme nærmere ind på regeringens holdning til de enkelte anbefalinger. Det gælder også den anbefaling, der vedrører blokering af hjemmesider (anbefaling nr. 11).

Men jeg vil bemærke, at regeringen [sammen med Dansk Folkeparti] med finansloven for 2019 har afsat en samlet pulje på 205 mio. kr. fra 2019-2022, som kan anvendes til at følge op på anbefalingerne fra de fire vækstteams.

Dermed har vi sikret, at finansieringen er på plads i forhold til at følge op på anbefalingerne.

[Om forholdet mellem frihedsrettigheder og immaterielle rettigheder]

4. Men selvom jeg ikke kan forholde mig helt konkret til anbefalingerne, vil jeg gerne træde et skridt tilbage og se på problemstillingen i et lidt bredere perspektiv.

Samrådet i dag rejser nemlig nogle helt grundlæggende spørgsmål om, hvad det er for et samfund, vi har, og hvilket samfund, vi ønsker at leve i.

Det danske samfund er kendetegnet ved åbenhed, demokrati og respekt for de borgerlige frihedsrettigheder. Det gælder ikke mindst ytringsfriheden.

Det er resultatet af en lang historisk udvikling. Og det er ikke noget, vi kan tage for givet, men tværtimod noget vi som politikere skal være opmærksomme på at beskytte.

Ytringsfriheden har spillet en helt særlig rolle i udviklingen af det danske samfund, hvor vi taler åbent og ærligt til hinanden, og hvor informationer flyder frit – uden filter og censur, som vi kender det fra visse andre lande. Og nu taler vi altså om blokering af hele hjemmesider.

Den fri informationsudveksling er også noget, dansk erhvervsliv nyder godt af.

Mange danske virksomheder lever således af at kunne udveksle informationer – hvad enten det er med andre virksomheder eller med private – og for dem er det en afgørende forudsætning for deres virke, at myndighederne

ikke indfører unødvendige begrænsninger eller hindringer for den fri informationsudveksling.

5. Når det så er sagt, så er det helt afgørende, at danske virksomheder, der lever af at producere kreativt indhold, kan opnå en [immaterielretlig] beskyttelse af deres produkter, og at de kan håndhæve deres rettigheder på en effektiv og hurtig måde – også på internettet.

Vi skal som politikere bestræbe os på at finde løsninger, der på den *ene* side sikrer en effektiv beskyttelse og håndhævelse af privates rettigheder og på den *anden* side respekterer de grundlæggende retsprincipper og de borgerlige frihedsrettigheder, som vores samfund bygger på.

Balancen skal være rigtig.

Det er ikke altid nemt at finde den rigtige balance. Men den er vigtigt at holde sig for øje, når vi her i dag drøfter de forslag, som Rettighedsalliancen og Vækstteamet er kommet med.

Vi skal derfor tænke os rigtig godt om, før vi indfører en adgang til at administrativt at blokere hjemmesider.

Her skal man huske på, at blokering af en hjemmeside er et meget vidtgående indgreb.

En afgørelse om blokering af en hjemmeside betyder helt konkret, at adgangen til hjemmesiden simpelthen bliver blokeret, så det slet ikke er muligt at tilgå hjemmesiden.

Det er også derfor, at de ordninger, der er om blokering af en hjemmeside i dag, indebærer, at det er domstolene – og kun domstolene – der kan træffe afgørelse om blokering af en hjemmeside.

Og hvis vi skulle fravige kravet om, at det er en domstol, der træffer afgørelse om blokering af hjemmesider, vil det i øvrigt give anledning til overvejelser i forhold til grundlovens bestemmelse om ytringsfrihed [§ 77].

[Om nedsættelsen af IPR-enheden]

6. Når det så er sagt, er jeg er helt enig med Vækstteamet i, at det er nødvendigt at have et stærkt fokus på håndhævelsen af immaterielle rettigheder for at sikre et velfungerende marked for kreativt indhold. Vi skal løbende følge udviklingen og igangsætte de nødvendige initiativer på området.

Det var også derfor, at jeg i foråret 2018 gjorde IPR-enheden til en permanent enhed under Statsadvokaturen for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK).

I IPR-enheden er kompetencerne til at behandle IPR-kriminalitet (dvs. straffesager om immaterielle krænkelse) samlet ét sted, og enheden kan derfor fungere som et ”single point of entry” for IPR-sager.

Det har styrket behandlingen af sager om IPR-kriminalitet og har givet rettighedshavere i Danmark en bedre mulighed for at få håndhævet deres rettigheder.

[De nuværende regler om blokering af hjemmesider]

7. Her til sidst vil jeg blot helt kort for en god ordens skyld ridse op, hvordan de regler, vi har i dag, ser ud i forhold til muligheden for at blokere hjemmesider.

Og her er jeg desværre nødt til at blive lidt ”teknisk”.

For når vi taler om blokering af hjemmesider, er det nødvendigt at skelne mellem to forskellige ”spor”.

Det ene er det *civilretlige* spor. Og det andet er det *strafferetlige* spor.

Der er stor forskel på, hvordan håndhævelsen foregår, alt efter om man er i det ene eller det andet spor.

7.1. Det civilretlige spor

Når vi taler om krænkelse af immaterielle rettigheder, er det sjældent det strafferetlige, der er i fokus, men derimod den *civilretlige* håndhævelse.

Vi har nemlig først og fremmest at gøre med en konflikt mellem to private parter – nemlig den, der har rettighederne til indholdet (rettighedshaveren), og den, som krænker denne rettighed ved ulovligt at gengive eller videregive det beskyttede indhold.

Og i sådanne tilfælde har vi et system, som giver rettighedshaveren mulighed for at håndhæve sin rettighed over for krænkeren – uden at myndighederne nødvendigvis behøver at blive indblandet.

Det er således i dag muligt at anmode domstolene om at nedlægge et forbud med henblik på at lukke hjemmesider, der krænker andres immaterielle rettigheder.

Domstolene kan meddele et forbud, hvis den part, der anmoder om meddelelse af forbuddet, godtgør eller sandsynliggør, at parten har den ret, der søges beskyttet ved

forbuddet, og at modpartens adfærd nødvendiggør, at der meddeles et forbud.

Det er endvidere en betingelse, at partens mulighed for at opnå sin ret vil forspildes, hvis parten skal afvente tvistens afgørelse ved en almindelig retssag.

Vi har altså i dag et system, som kan håndtere situationer, hvor en person eller en virksomhed krænker en andens rettigheder.

Når det er sagt, er jeg naturligvis åben over for at se på, om systemet er godt nok, og om vi kan gøre mere for at sikre en effektiv håndhævelse af immaterielle rettigheder.

Derfor har jeg også set frem til at få anbefalingerne fra Vækstteamet for Kreative Erhverv, der som nævnt er et af de fire vækstteams, som regeringen har nedsat.

7.2. Det strafferetlige spor

Inden for *strafferetsplejen* kan domstolene på politiets begæring kan træffe beslutning om, at der skal ske blokering af en hjemmeside.

Det kan domstolene kun gøre, hvis der er grund til at antage, at der fra hjemmesiden begås en overtrædelse af straffelovens bestemmelser om terrorisme, f.eks. udbredelse af terrorpropaganda, eller vold, trusler eller chikane mod offentligt ansatte [hhv. §§ 114-114 og §§ 119 og 119 a)].

Bestemmelsen har altså et begrænset anvendelsesområde, da den kun kan anvendes i de nævnte sagstyper. Den kan f.eks. ikke anvendes i sager om krænkelse af immaterielle rettigheder.

[Afslutning]

7. Jeg ser frem til, at regeringen i 2019 kan fremlægge sin plan på baggrund af Vækstteamets anbefalinger, for vi skal selvfølgelig i fællesskab sikre, at virksomhederne hurtigt og effektivt kan håndhæve deres immaterielle rettigheder - også på internettet.

Tak for ordet.